

SABIEDRISKO PAKALPOJUMU REGULĒŠANAS KOMISIJA

Ūnijas iela 45, Rīga, LV-1039 | tālrunis 67097200 | fakss 67097277 | e-pasts sprk@sprk.gov.lv

PADOMES LĒMUMS

Rīgā

07.06.2018.

Nr.60

(prot. Nr.22, 1.p)

Par tiesībām akciju sabiedrībai “Conexus Baltic Grid” noteikt dabasgāzes uzglabāšanas pakalpojuma tarifus

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk – Regulators) 2017.gada 22.novembrī saņēma akciju sabiedrības “Conexus Baltic Grid”, vienotais reģistrācijas numurs: 40203041605, juridiskā adrese: Aristida Briāna iela 6, Rīga, LV-1001 (turpmāk – AS “Conexus Baltic Grid”), 2017.gada 22.novembra iesniegumu Nr.01-07/1285 ar lūgumu atļaut AS “Conexus Baltic Grid” pašai noteikt dabasgāzes uzglabāšanas pakalpojuma tarifus (turpmāk – Iesniegums).

Regulators konstatē:

1. Enerģētikas likuma 15.panta 1.¹ daļa noteic, ka sistēmas operatori sniedz pārvades, sadales un dabasgāzes uzglabāšanas pakalpojumus par Regulatora noteiktajiem tarifiem vai par tarifiem, ko noteicis attiecīgais pakalpojumu sniedzējs saskaņā ar Regulatora noteikto tarifu aprēķināšanas metodiku, ja ir saņemta Regulatora atļauja. Sadales, pārvades un uzglabāšanas pakalpojumu tarifus pirms to stāšanās spēkā publicē Regulatora noteiktajā kārtībā.
2. AS “Conexus Baltic Grid”, pamatojoties uz Regulatora 2017.gada 16.marta lēmuma Nr.1/7 “Dabasgāzes uzglabāšanas pakalpojuma tarifu aprēķināšanas metodika” (turpmāk – Metodika) 43.punktu, lūdz atļaut AS “Conexus Baltic Grid” pašai noteikt dabasgāzes uzglabāšanas pakalpojuma tarifus saskaņā ar Metodiku.
3. Saskaņā ar likuma “Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” (turpmāk – Likums) 19.panta otro daļu Regulators izvērtē sabiedrisko pakalpojumu sniedzēja iesniegto noteiktajā kārtībā aprēķināto tarifu projektu un tarifu projektā minēto tarifus veidojošo izmaksu pamatojumu 90 dienu laikā pēc tā saņemšanas. Minētā panta septītā daļa noteic, ka Regulators izvērtēto tarifu projektu apstiprina vai noraida 30 dienu laikā pēc tā izskatīšanas. Atbilstoši minētā likuma 19.panta trīspadsmitajai daļai tarifu projekta pārrēķina termiņu un Regulatora pieprasītās papildu informācijas vai dokumentu iesniegšanas termiņu neieskaita šā panta otrajā daļā noteiktajā tarifu projekta izvērtēšanas termiņā.

4. No Metodikas 47.2.apakšpunkta izriet, ka gadījumā, ja Regulators ir devis atļauju atbilstoši Enerģētikas likuma 15.panta 1.¹ daļai sistēmas operatoram pašam noteikt tarifus (turpmāk – atļauja), Regulatoram ir pienākums 21 dienas laikā pēc tarifu saņemšanas izvērtēt iesniegto tarifu atbilstību Metodikai un iesniegto tarifu ekonomisko pamatojumu.

5. Regulators ar 2017.gada 6.decembra vēstuli Nr.1-2.87/3999 lūdza AS “Conexus Baltic Grid” līdz 2017.gada 22.decembrim iesniegt papildu informāciju, norādot pamatojumu Iesniegumā ietvertajam lūgumam, kā arī argumentus, kuru dēļ, AS “Conexus Baltic Grid” ieskatā, atļauja ir nepieciešama.

6. Regulators 2017.gada 11.decembrī saņēma AS “Conexus Baltic Grid” 2017.gada 11.decembra vēstuli Nr.01-7/1352 (turpmāk – Vēstule) ar pamatojumu AS “Conexus Baltic Grid” izteiktajam lūgumam izsniegt atļauju. AS „Conexus Baltic Grid” Iesniegumā izteikto lūgumu pamato ar turpmāk minēto:

6.1. tarifu noteikšanas līdzšinējais princips, nosakot fiksētu tarifu visam tarifu pārskata ciklam atbilstoši Metodikai (redakcijā līdz 2017.gada 11.decembrim), neatbilst faktiskajai situācijai dabasgāzes tirgū, līdz ar to nepieciešams izstrādāt jaunu Inčukalna pazemes gāzes krātuves (turpmāk – krātuve) pakalpojumu piedāvājumu;

6.2. pastāv regulējošās vides nenoteiktība, jo Enerģētikas likumā un Metodikā nav iekļauti nosacījumi par kritērijiem, pamatojoties uz kuriem sistēmas operators var lūgt atļauju;

6.3. Metodikā ietvertā tarifu aprēķināšanas kārtība noteic vienkāršu matemātisku aprēķinu veikšanu sistēmas operatora attaisnato izmaksu (atļauto ieņēmumu) un pieprasījumu prognozes pārvēršanai par krātuves pakalpojumu izmantošanu piemērojamos tarifos, kas neprasa skaitāmo lielumu papildu pārbaudi no regulatīvās iestādes puses. Atšķirībā no cenu griestu noteikšanas ieņēmumu griestu noteikšanai būtu jānoslēdzas ar atļauto ieņēmumu, kas nodrošina ar dabasgāzes uzglabāšanas pakalpojuma sniegšanu saistīto izmaksu segšanu, noteikšanu;

6.4. Regulatoram piešķirot tiesības AS “Conexus Baltic Grid” pašai aprēķināt tarifus, kas balstās uz Regulatora apstiprinātajiem atļautajiem ieņēmumiem un krātuves produktu pieprasījuma prognozēm, saglabājas Regulatoram deleģēto funkciju izpilde tarifu noteikšanā un tiek nodrošināta procesa caurskatāmība un regulatīvās iestādes kontrole.

7. Ievērojot, ka vienlaikus ar AS “Conexus Baltic Grid” lūgumu izsniegt atļauju Regulators bija saņēmis AS “Conexus Baltic Grid” lūgumu izskatīt dabasgāzes uzglabāšanas pakalpojuma tarifu projektu (turpmāk – Tarifu projekts), kā arī to, ka lēmuma par atļauju pieņemšanas procesā būtiska nozīme ir Tarifu projekta vērtēšanas procesa ietvaros izdarītajiem secinājumiem, Regulators ar 2017.gada 6.decembra vēstuli Nr.1-2.87/3999 pagarināja Iesnieguma izskatīšanas un attiecīga lēmuma pieņemšanas termiņu uz laiku, ne ilgāku par četriem mēnešiem no Iesnieguma saņemšanas dienas, tas ir, līdz 2018.gada 22.martam.

8. Tarifu projekta izskatīšanas gaitā Regulators vairākkārt pieprasīja AS “Conexus Baltic Grid” papildu informāciju un dokumentus, lai iegūtu Tarifu projektā minēto tarifus veidojošo izmaksu pamatojumu. Tāpat Tarifu projekta izskatīšanas gaitā AS “Conexus Baltic Grid” precizēja dabasgāzes uzglabāšanas pakalpojuma ietvaros piedāvāto jaudas produktu tarifus, attiecīgi tika precizēts arī Tarifu projekts. Ievērojot laikietilpīgo Tarifu projekta vērtēšanas procesu, Regulatoram objektīvu iemeslu dēļ nebija iespējas pieņemt lēmumu par atļauju četru mēnešu laikā no Iesnieguma saņemšanas, līdz ar to Regulators ar 2018.gada 15.marta lēmumu Nr.36 “Par administratīvā akta izdošanas termiņa pagarināšanu” pagarināja AS “Conexus Baltic Grid” Iesnieguma izskatīšanas un attiecīgā administratīvā akta izdošanas termiņu līdz 2018.gada 22.novembrim.

9. Regulators 2018.gada 26.aprīlī pieņēma lēmumu Nr.47 “Par akciju sabiedrības “Conexus Baltic Grid” dabasgāzes uzglabāšanas pakalpojuma tarifiem” (turpmāk – Lēmums), ar kuru apstiprināja AS “Conexus Baltic Grid” dabasgāzes uzglabāšanas pakalpojuma tarifus un noteica, ka apstiprinātie dabasgāzes uzglabāšanas pakalpojuma tarifi stājas spēkā 2018.gada 1.jūnijā.

10. Ar Lēmumu apstiprinātie dabasgāzes uzglabāšanas pakalpojuma tarifi atbilst Eiropas Parlamenta un Padomes 2009.gada 13.jūlija regulā Nr.715/2009 par nosacījumiem attiecībā uz piekļuvi dabasgāzes pārvades tīkliem un par Regulas (EK) Nr.1775/2005 atcelšanu (turpmāk – Regula Nr.715/2009) ietvertajiem tarifu noteikšanas principiem un ir aprēķināti atbilstoši Metodikai.

11. Lēmuma lemjošajā daļā uzdots AS “Conexus Baltic Grid” tarifu pārskata cikla ietvaros:

11.1. katru gadu līdz 30.decembrim iesniegt Regulatoram aprēķinu par piemērojamo grupētās jaudas produkta tarifa maksimālo vērtību nākamajam krātuves ciklam atbilstoši Lēmuma 1.pielikumam;

11.2. katru gadu līdz 1.martam iesniegt Regulatoram aprēķinu par piemērojamo tirgus produkta tarifa minimālo vērtību nākamajam krātuves ciklam atbilstoši Lēmuma 2.pielikumam un virtuālās pretplūsmas produkta tarifu atbilstoši Lēmuma 3.pielikumam;

11.3. līdz 2019.gada 1.februārim iesniegt Regulatoram tarifu aprēķinu ilgtermiņa produktiem, kuri ir garāki par vienu krātuves ciklu.

12. Līdz brīdim, kad stājas spēkā ar Lēmumu apstiprinātie dabasgāzes uzglabāšanas pakalpojuma tarifi, spēkā bija ar Regulatora 2008.gada 24.jūlija lēmumu Nr.247 “Par akciju sabiedrības “Latvijas Gāze” dabasgāzes apgādes tarifiem” apstiprinātie dabasgāzes uzglabāšanas pakalpojuma tarifi. Dabasgāzes iesūkņēšanas pakalpojuma bāzes tarifs bija noteikts 5,28 *euro*/tūkst.nm³ apmērā, glabāšanas pakalpojuma bāzes tarifs bija noteikts 10,52 *euro*/tūkst.nm³ apmērā un izņemšanas pakalpojuma bāzes tarifs – 0,04 *euro*/tūkst.nm³ apmērā.

13. Metodikā paredzētie tarifu noteikšanas principi būtiski atšķiras no tarifu noteikšanas principiem, kas noteikti Regulatora 2008.gada 6.februāra lēmumā Nr.36 “Dabasgāzes uzglabāšanas pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika” un paredz šādas prasības, kuras Regulators vērtēja Tarifu projekta izskatīšanas gaitā saskaņā ar Metodiku:

13.1. Dabasgāzes krātuves regulējamo aktīvu bāzes (turpmāk – RAB) vērtības aprēķinos iekļauj sistēmas operatora īpašumā esošo pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu iepriekšējā gada finanšu pārskata atlikušo vai bilances vērtību gada beigās, neiekļaujot finanšu ieguldījumus, debitoru parādus, vērtspapīrus un līdzdalību kapitālos, naudas līdzekļus, krājumus, pamatlīdzekļu izveidošanas un nepabeigto celtniecības objektu izmaksas, kā arī pamatlīdzekļu vērtības daļu, kas finansēta no valsts, pašvaldības, ārvalsts, Eiropas Savienības, citas starptautiskas organizācijas un institūcijas finanšu palīdzības vai finanšu atbalsta. RAB atbilst ilgtermiņa uzglabāšanas pakalpojuma sniegšanai piesaistītā kapitāla vērtībai (pašu kapitāls un ilgtermiņa kredīti). Lai nodrošinātu atbilstošus stimulus, kas piešķirti saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2013.gada 17.aprīļa Regulas (ES) Nr.347/2013, ar ko nosaka Eiropas energoinfrastruktūras pamatnostādnes un atceļ Lēmumu Nr.1364/2006/EK, groza Regulu (EK) Nr.713/2009, Regulu (EK) Nr.714/2009 un Regulu (EK) Nr.715/2009 13.pantu, RAB var iekļaut kopējo interešu projektos radušās pamatlīdzekļu izveidošanas un nepabeigto celtniecības objektu izmaksas (Metodikas 12.punkts);

13.2. Sistēmas operators aprēķina tarifus, ņemot vērā uzglabāšanas pakalpojuma izmaksas un dabasgāzes krātuves prognozēto izmantoto jaudu, kā arī atbilstoši Regulas Nr.715/2009 15.panta 2.punktā noteiktajam. Sistēmas operators var diferencēt tarifus, ņemot vērā tirgus pieprasījumu. Sistēmas operators var aprēķināt tarifus, kurus piemēro, ņemot vērā dabasgāzes cenas izmaiņas tirgū, saskaņā ar atšķirīgos tirgus apstākļos piemērojamām tarifu vērtībām. Tādā gadījumā tarifu projektā ietver tabulu, kurā tarifi atspoguļoti pie mainīgiem tirgus apstākļiem ar soli, pie kura mainās uzglabāšanas pakalpojuma cena, kā arī skaidri un nepārprotami definē tarifus ietekmējošos mainīgos lielumus. Ja sistēmas operators tarifu projektā ir ietvēris ilgtermiņa jaudas produktus, kuru nodrošināšana ir plānota ilgāk par vienu dabasgāzes krātuves ciklu, sistēmas operators vienlaikus ar tarifu projektu iesniedz Regulatoram ilgtermiņa jaudas produktu tarifu indeksācijas nosacījumus un aprēķinu (Metodikas 36.punkts);

13.3. Sistēmas operators vienlaikus ar tarifu aprēķinu iesniedz Regulatoram izmaksu, prognožu pamatojumu un informāciju par prognozētajiem ieņēmumiem pa tarifu veidiem. Ja tarifu aprēķinā iekļautā krātuves prognozētā izmantotā jauda atšķiras no Metodikas 2.3.apakšpunktā minētās krātuves prognozētās izmantotās jaudas, sistēmas operators vienlaikus ar tarifu aprēķinu iesniedz Regulatoram pamatojumu krātuves prognozētās izmantotās jaudas izmaiņām (Metodikas 37.punkts);

13.4. Apstiprinot tarifus, Regulators nosaka tarifu piemērošanas kārtību tarifu pārskata ciklā (Metodikas 39.punkts);

13.5. Regulators pēc savas iniciatīvas vai sistēmas operatora pieprasījuma var noteikt tarifu piemērošanas kārtību un kārtību, kādā sistēmas operators informē lietotājus un Regulatoru par piemērojamiem tarifiem (Metodikas 47.³punkts).

14. Ievērojot minēto, Tarifu projekts nav salīdzināms ar AS “Latvijas Gāze” 2008.gada tarifu projektu, attiecībā uz kuru Regulators 2008.gada 24.jūlijā pieņēma lēmumu Nr.247 “Par akciju sabiedrības “Latvijas Gāze” dabasgāzes apgādes tarifiem”.

15. AS “Conexus Baltic Grid” pilnvarotais pārstāvis Regulatora padomes 2018.gada 7.jūnija sēdē uzturēja lūgumu izsniegt atļauju.

Regulators secina:

1. No Likuma 19.panta otrās, septītās un trīspadsmitās daļas izriet, ka sabiedriskā pakalpojuma tarifu projektā iekļautā aprēķina izvērtēšanai un lēmuma pieņemšanai ir noteikts 120 dienu termiņš. Minētais norāda, ka, likumdevēja ieskatā, tarifu aprēķina projekta izvērtēšana ir komplicēts process, kas pieprasa speciālu regulējumu, atkāpjoties no Administratīvā procesa likuma 64.pantā noteiktā vispārīgā administratīvā akta izdošanas termiņa.

2. No Metodikas 47.2.apakšpunkta izriet, ka gadījumā, ja Regulators ir devis atļauju, Regulatoram ir pienākums 21 dienas laikā pēc tarifu saņemšanas izvērtēt iesniegto tarifu atbilstību Metodikai un iesniegto tarifu ekonomisko pamatojumu. Tādējādi, izdodot atļauju, tiek ievērojami saīsināts likumdevēja noteiktais tarifu izvērtēšanas termiņš.

3. Ievērojot Likuma 5.pantu un 7.panta pirmo daļu, Regulators kā uzraugošā iestāde ir atbildīgs par tarifu atbilstību gan Regulatora noteiktajai tarifu aprēķināšanas metodikai, gan Likuma 20.pantam neatkarīgi no tā, kādā procesuālā kārtībā ir noteikti tarifi.¹

¹ Skat. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2013.gada 31.janvāra sprieduma lietā Nr.SKA-127/2013 12.punktu.

4. Ievērojot minēto tiesisko regulējumu, izdodot atļauju, Regulatoram ir jāgūst pārliecība par to, ka Regulatoram būs pietiekama un pamatota informācija un Regulators spēs izvērtēt AS “Conexus Baltic Grid” noteikto dabasgāzes uzglabāšanas pakalpojuma tarifu atbilstību Metodikai un iesniegto tarifu ekonomisko pamatojumu 21 dienas laikā. Tas nozīmē, ka tarifu projektā iekļautajam tarifu aprēķinam, kā arī tarifos iekļaujamajām izmaksām ir jābūt pietiekami skaidrām un prognozējamām, lai atļaujas izsniegšana atbilstu Likuma 1. un 5.pantā definētajiem mērķiem un lai Regulatoram, piemērojot saīsināto vērtēšanas periodu, būtu iespēja pārliecināties, kā arī uzņemties atbildību par to, ka sabiedrisko pakalpojumu sniedzēja aprēķinātie tarifi atbilst ekonomiski pamatotām izmaksām.

5. Tarifu vērtēšanas process sevī ietver liela apjoma izmaksu pamatojošo dokumentu izvērtēšanu, lai pārbaudītu, vai sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs tarifu projektā ir iekļāvis tikai tehnoloģiski un ekonomiski pamatotās izmaksas, kas nepieciešamas efektīvai attiecīgā sabiedriskā pakalpojuma sniegšanai. Minētā ietvaros Regulatoram cita starpā jāveic nepieciešamo pamatlīdzekļu izvērtējums, jāpārbauda tarifu projekta matemātisko aprēķinu pareizība, sabiedrisko pakalpojumu sniedzēja veikto pieņemumu un prognožu pamatotība, izvēlētais kapitāla izmaksu attiecināšanas metodes pamatotība, kā arī citi apstākļi un informācija, kurai ir ietekme uz sabiedriskā pakalpojuma tarifu apmēru.

6. Ņemot vērā Metodikā paredzētos tarifu noteikšanas principus, kas atšķiras no Regulatora 2008.gada 6.februāra lēmumā Nr.36 “Par Dabasgāzes uzglabāšanas pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodiku” noteiktajiem, Regulators secina, ka dabasgāzes uzglabāšanas pakalpojuma tarifu projekta sagatavošanas un izvērtēšanas process ir būtiski mainījies un kļuvis daudz komplicētāks. Sistēmas operatoram jā sagatavo un Regulatoram jāizvērtē visaptverošs skaidrojums par kopējām dabasgāzes uzglabāšanas pakalpojuma izmaksām, kuras jāsedz no ieņēmumiem, piemērojot tarifus, kā arī jāveic izmaksu attiecināšanas vērtējums. Tāpat tarifu noteikšanas procesā ir jāvērtē AS “Conexus Baltic Grid” izmantotais izmaksu attiecināšanas modelis, kā arī krātuves izmantotās jaudas prognozes pamatotība.

7. Vērtējot atļaujas izsniegšanas pamatu, Regulatoram ir jāņem vērā arī lietotāju intereses – iespēja saņemt sabiedriskos pakalpojumus par tarifiem, kas atbilst ekonomiski pamatotām izmaksām. Tā kā AS “Conexus Baltic Grid” Tarifu projekta izskatīšanas gaitā Regulatoram bija nepieciešams vairākkārt pieprasīt no AS “Conexus Baltic Grid” liela apjoma papildu informāciju un dokumentus, kā arī to, ka, lai izvērtētu Tarifu projekta atbilstību normatīvo aktu prasībām, bija nepieciešami vairāk nekā četri mēneši, turklāt Tarifu projekts tā izskatīšanas procesā tika precizēts, Regulators secina, ka tarifu projektā iekļaujamo izmaksu ietekmējošie faktori nav nemainīgi un var mainīties tarifu projekta izvērtēšanas procesa ietvaros. Tāpat Regulators ņem vērā, ka, pamatojoties uz Metodikas 36.punktu, sistēmas operators aprēķina tarifus, ņemot vērā arī dabasgāzes krātuves prognozēto izmantoto jaudu. Tā kā Tarifu projektā iekļautā dabasgāzes krātuves prognozētā izmantotā jauda atšķīrās no pēdējo trīs gadu vidējās izmantotās krātuves jaudas, Regulatoram, ņemot vērā atvērtā dabasgāzes tirgus apstākļus un tirgus pieprasījumu, bija nepieciešams papildu vērtējums Tarifu projektā iekļautās dabasgāzes krātuves prognozētās izmantotās jaudas izmaiņu pamatojumam atbilstoši Metodikas 37.punktam. Šāda izvērtējuma veikšana ietekmē kopējo tarifu projekta izvērtēšanas termiņu. Turklāt, tā kā nav iespējams gūt pārliecību, ka dabasgāzes krātuves prognozētā izmantotā jauda turpmāk neatšķīrsies no pēdējo trīs gadu vidējās izmantotās dabasgāzes krātuves jaudas, atļaujas izsniegšana izvērtējamajos apstākļos nav pamatota. Nenoteiktība, ko rada dabasgāzes tirgus darbība tā attīstības sākumposmā, norāda uz nepieciešamību tarifu izvērtēšanas procesa ietvaros padziļināti vērtēt visus tarifus ietekmējošos faktorus un prognozes, taču objektīva izvērtējuma veikšana saīsinātā tarifu vērtēšanas procesā būtu apgrūtināta. Pastāvot šādiem apstākļiem, Regulatoram nav pārliecības, ka atļaujas izsniegšana veicinās efektīvu tarifu noteikšanu un garantēs ātrāku tarifu

stāšanos spēkā, ievērojot Metodikas 47.4.apakšpunktā ietvertās Regulatora tiesības atsaukt tarifu spēkā stāšanos. Turklāt jāņem vērā, ka arī bez atļaujas izsniegšanas lēmumu par tarifu projekta apstiprināšanu ir iespējams pieņemt īsākā termiņā, nekā ir noteikts Likuma 19.panta otrajā un septītajā daļā, ja vien tarifu projektā un tarifus veidojošo izmaksu pamatojuma dokumentos ir pietiekamas ziņas objektīvai aprēķināto tarifu projekta apstiprināšanai.

8. Regulators piekrīt AS “Conexus Baltic Grid” norādei, ka līdzšinējais princips – noteikt vienu fiksētu tarifu pārskata ciklam – vairs neatbilst faktiskajai situācijai dabasgāzes tirgū. Minētā apsvēruma dēļ, pamatojoties uz Tarifu projekta vērtēšanas laikā AS “Conexus Baltic Grid” iesniegto informāciju, Regulators ar Lēmumu apstiprināja grupētās jaudas produkta tarifus, tirgus produkta tarifus un virtuālās pretplūsmas produkta tarifus tabulas veidā, nosakot tarifu vērtības un tarifu piemērošanas nosacījumus. Vienlaikus Regulators norāda, ka ar Lēmumu apstiprinātais grupētās jaudas produkta tarifs krātuves ciklam tiek noteikts atbilstoši faktiskajam ieņēmumu un krātuves aizpildījuma apjomam pēc tirgus produkta piedāvājuma beigām. Savukārt tirgus produkta tarifs piesaistīts dabasgāzes nākotnes cenai, ko publicē platformā *Powernext Gaspool* tirgus zonai. Šādā veidā tiek nodrošināts, ka tarifi atbilst tirgus pieprasījumam un dabasgāzes cenas izmaiņām, kā to paredz Metodikas 36.punkts. Līdz ar to secināms, ka ar Lēmumu apstiprinātie dabasgāzes uzglabāšanas pakalpojuma tarifi atbilst AS “Conexus Baltic Grid” Vēstulē norādītajiem krātuves pakalpojumu produktu veidiem un to ieviešanai nav nepieciešama atļauja.

Tāpat jāņem vērā, ka ar Lēmumu Regulators ir pagarinājis tarifu pārskata ciklu, nosakot, ka tarifu pārskata cikls ir trīs gadi. Savukārt dabasgāzes uzglabāšanas pakalpojuma ietvaros piedāvāto jaudas produktu maksimālās vai minimālās tarifu vērtības ir noteiktas vienam krātuves ciklam. Atbilstoši Lēmuma lemjošajā daļā uzdotajam AS “Conexus Baltic Grid” ir pienākums Regulatoram katru gadu tarifu pārskata cikla ietvaros iesniegt aprēķinu par piemērojamo tirgus produkta tarifa minimālo un grupētās jaudas produkta tarifa maksimālo vērtību nākamajam krātuves ciklam, kā arī virtuālās pretplūsmas produkta tarifu. Tāpat Lēmuma lemjošās daļas 6.3.apakšpunktā ir paredzēts, ka AS “Conexus Baltic Grid” no iesūknēšanas sezonas sākuma piemēro tirgus produkta tarifa minimālo vērtību un tarifu pārskata cikla ietvaros katru gadu līdz 31.augustam katru pirmdienu līdz plkst.17.00 savā mājaslapā internetā publicē no nākamās gāzes dienas sākuma piemērojamo tirgus produkta tarifu. Minētais norāda, ka Lēmumā ir ietverti pārskatāmi un skaidri risinājumi apstiprināto tarifu piemērošanas kārtībai nākamajiem trim krātuves cikliem, tādējādi nodrošinot tiesisko noteiktību un pārredzamus mehānismus, kas nodrošina mainīgiem dabasgāzes tirgus apstākļiem atbilstošu tarifu piemērošanu.

9. Regulators atzīst par nepamatotu AS “Conexus Baltic Grid” Vēstulē ietverto norādi par regulējošās vides nenoteiktību attiecībā uz konkrētu atļaujas piešķiršanas kritēriju nepastāvēšanu. Regulators norāda, ka Regulatora atļaujas piešķiršanas process ir nesaraucami saistīts ar Likuma 1. un 5.pantā ietverto tiesisko regulējumu, kurā ir ietverts gan Likuma mērķis, gan Regulatora pienākums līdzsvarot lietotāju un sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju intereses. Līdz ar to, lemjot par atļaujas piešķiršanu, Regulatoram ir jāizvērtē tās piešķiršanas lietderība un piemērotība konkrētiem tiesiskajiem un faktiskajiem apstākļiem. Šāda pieeja un atļaujas piešķiršanas pamatojums bija ietverts arī Regulatora 2017.gada 13.jūlija lēmumā “Par tiesībām akciju sabiedrībai “Conexus Baltic Grid” noteikt dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma tarifus”, kas AS “Conexus Baltic Grid” bija zināma. Ievērojot, ka attiecībā uz atļaujas piešķiršanas kārtību tiesiskajā regulējumā nav grozījumu, arī Regulatora nostāja nav mainījusies.

Tāpat jāņem vērā, ka arī tarifos iekļaujamo izmaksu princips palika nemainīgs – tarifu projektā iekļauj sistēmas operatora tehniski un ekonomiski pamatotas izmaksas, kas nepieciešamas

dabaszgāzes uzglabāšanas pakalpojuma efektīvai sniegšanai. Lai gan tiesiskais regulējums principu līmenī ir nemainīgs, izvērtējamajos apstākļos liela nozīme ir faktiskajiem ar dabaszgāzes tirgu saistītajiem apstākļiem – gaidāmo dabaszgāzes tirgus dalībnieku darbību un tirgus attīstības tendencēm, kurām var būt būtiska ietekme uz dabaszgāzes uzglabāšanas pakalpojuma sniegšanas izmaksām. Regulators vērs uzmanību, ka, ņemot vērā dabaszgāzes tirgus atvēršanos, nepieciešama Regulatora īstenota dabaszgāzes tirgus darbības un tarifu aprēķinā AS “Conexus Baltic Grid” izmantoto pieņēmumu par tirgus darbību rūpīga analīze, lai lietotāju maksājumi segtu tikai tehnoloģiski un ekonomiski pamatotas dabaszgāzes uzglabāšanas pakalpojuma sniegšanas izmaksas, kā arī lai nodrošinātu dabaszgāzes tirgus dalībniekiem pienācīgus stimulus izmantot dabaszgāzes uzglabāšanas pakalpojumu.

10. Visbeidzot, Regulatoram, izvērtējot atļaujas izsniegšanu, ir saistoši Administratīvā procesa likuma 4.panta pirmajā daļā noteiktie vispārējie tiesību principi, tostarp minētā likuma 7.pantā nostiprinātais tiesiskuma princips un 13.pantā nostiprinātais samērīguma princips. Viens no tiesiskuma principa aspektiem norāda uz iestādes pienākumu īstenot tai tiesību normās piešķirto publisko varu atbilstoši pilnvarojuma jēgai un mērķim. Savukārt, izmantojot samērīguma principu, tiesību norma tiek piemērota atbilstoši attiecīgajam gadījumam. Samērīgums ir vislabākais līdzeklis, kā izvērtēt un sabalansēt sabiedrības un privātpersonas intereses. Ievērojot šā lēmuma konstatējošās daļas 13. un 14.punktā, kā arī secinošās daļas 4.–10.punktā norādīto un izvērtējot faktiskos apstākļus saskaņā ar minētajiem vispārējiem tiesību principiem, Regulators secina, ka pamats izsniegt AS “Conexus Baltic Grid” atļauju būtu gadījumā, ja tarifu un to veidojošo izmaksu noteikšanas un vērtēšanas process būtu pietiekami skaidrs un prognozējams. Izvērtējamajos apstākļos nav iespējams gūt pārliecību par to, vai tarifus veidojošās izmaksas un to ietekmējošo faktoru prognozes būs pietiekami pamatotas un cik būtiskas būs paredzamo izmaksu apmēra izmaiņas tarifu pārskata ciklā. Tarifu projektā iekļautā dabaszgāzes krātuves prognozētā izmantotā jauda ir pamatota ar AS “Conexus Baltic Grid” prognozēm, tāpēc nepieciešama dabaszgāzes tirgus darbību un tarifu projektā AS “Conexus Baltic Grid” iekļauto apjomu prognožu rūpīga analīze. Līdz ar to ir nepieciešama Regulatora iesaiste AS “Conexus Baltic Grid” dabaszgāzes uzglabāšanas pakalpojuma tarifu noteikšanas procesā, un, Regulatora ieskatā, izvērtējamajos apstākļos izsniegt AS “Conexus Baltic Grid” atļauju nav pamata.

Pamatojoties uz likuma “Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 1. un 5.pantu, 9.panta pirmās daļas 1.punktu, 9.punktu un otro daļu, Enerģētikas likuma 15.panta 1.¹ daļu, Administratīvā procesa likuma 55.panta 1.punktu un 66.panta pirmo daļu,

padome nolemj:

neizsniegt akciju sabiedrībai “Conexus Baltic Grid” atļauju pašai noteikt dabaszgāzes uzglabāšanas pakalpojuma tarifu.

Lēmums stājas spēkā ar tā pieņemšanas brīdi.

Šo administratīvo aktu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no dienas, kad ieinteresētā persona uzzina vai tai vajadzēja uzzināt par pieņemto administratīvo aktu.

Priekšsēdētājs

R. Irklis